

(0738)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagost)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

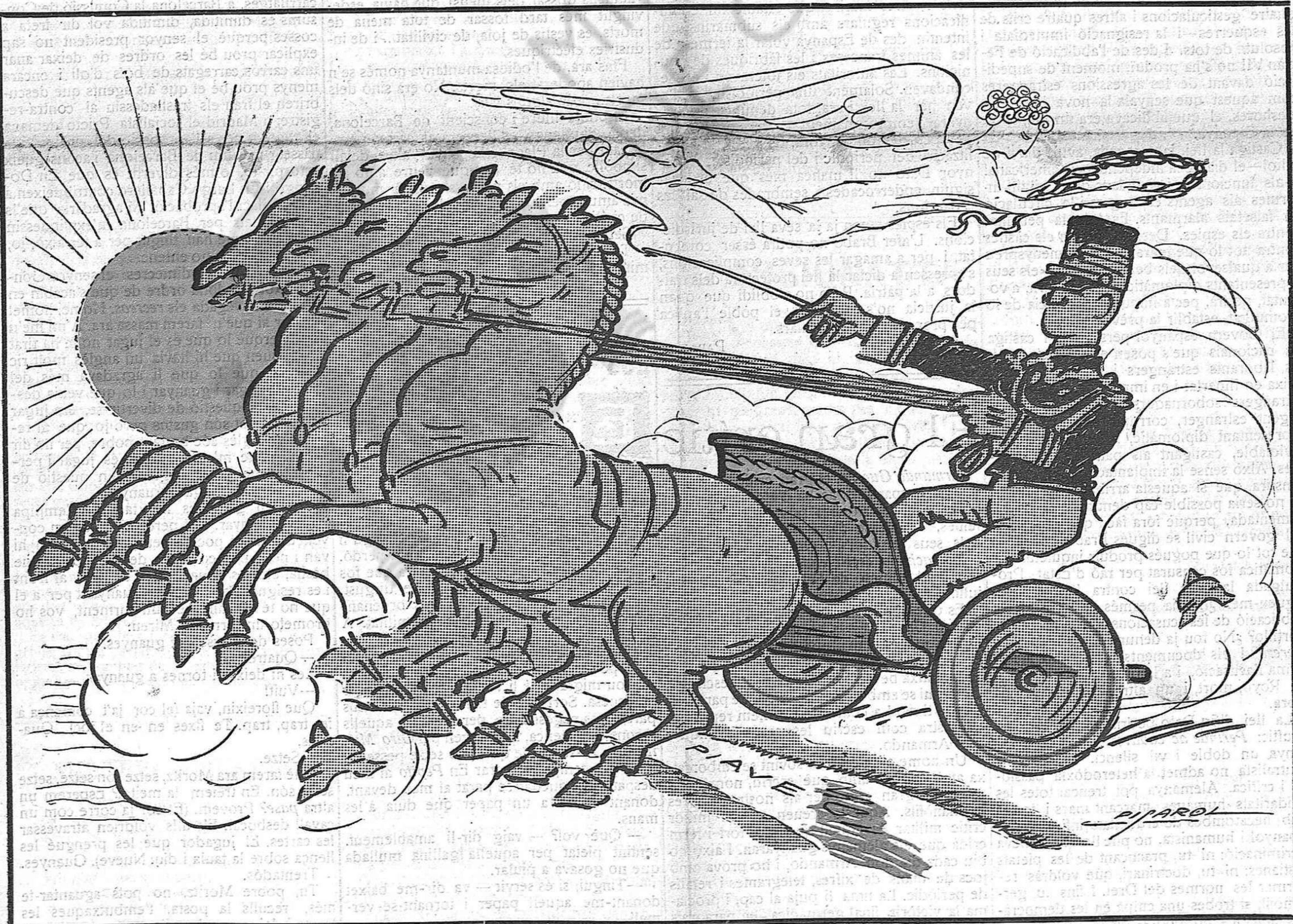
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIÓ, NÚM. 20. BOTIGA
TELÈFONO A 4115. — BARCELONA

LA QUADRIGA

—Apa aquí, nèts d'En Garibaldi!... Amb una altre empenteta com aquesta, la victòria és vostral...

Repressió o protecció?

El Govern de Madrid ha presentat al Parlament una mena de cosa que porta el nom de «projecte per a la repressió del espionatge». Aquesta denominació és una broma del senyor Dato. Vuit articles té el projecte. I només un, el primer, parla dels delictes d'espionatge. Els altres articles se refereixen a les campanyes de premsa contra els pobles bel·ligerants, els seus cops d'Estat, els seus Gòverns i fins els seus diplomàtics i representants. Per a evitar aqueixes campanyes, el projecte arriba a establir la prèvia censura periodística, la presó correccional i multes que poden arribar a 100,000 pessetes. No es tracta doncs, de la repressió de l'espionatge, que ja està penat al Codi vigent, sinó de la repressió de les campanyes sobre l'espionatge. Aquesta és la veritat.

Reprimir les campanyes de premsa sobre l'espionatge equival a protegir-lo. Per això s'ha dit que aqueixa mena de cosa presentada pel Govern és un projecte per a la protecció de l'espionatge.

El comte de Romanones assegura que a Suïsa regeix una llei per l'estil. L'affirmació és feta massa depressa. De totes maneres, és indubtable que si la llei proposada pel Govern espanyol s'aprovés, la seva aplicació seria molt diferent de la que es dona a la llei helvètica. I consti-ho diem ara que ve a tom—que la conducta del Govern suis davant la guerra no és cap model de perfecció.

Per a compendre el caràcter del projecte que el senyor Dato ha concebut, només cal fer notar una cosa: i és que si el tal projecte hagués estat llei un mes abans, En Brabo Portillo no seria avui a la presó.

La llei de jurisdicccions dels espies

En els anys que tots hem satisfitzat, dels milicians i progressistes, la promulgació de la llei nomenada contra l'espionatge, hauria produït una insurrecció. Avui no presenciem més que la protesta d'una hora en el Parlament—quatre gesticulacions i altres quatre crits de les esquerres—i la resignació immediata i absoluta de tots. I des de l'abdicació de Ferran VII no s'ha produït moment de supeditació davant de les agressions estrangeres com aquest que senyala la nova llei. Mes, aleshores, el que abdicava era un rei, i ara ho fa Espanya.

Castiga la llei, ja aprovada, avui, dia 4 de juliol—el dia de la independència americana!—als funcionaris i ciutadans que facilitin informes als agents estrangers i la circulació de falsetats alarmants. Es tota la penalitat contra els espies. Després venen els càstics contra tot lo que entranyi odi o menyspreu per a qualsevol dels bel·ligerants o «els seus representants diplomàtics». El Govern, a voluntat, podrà, per a imposar la eficàcia de lo promulgat, establir la prèvia censura.

El Govern espanyol persegueix i castiga als nacionals que's posen en contacte amb els laborants estrangers i, oh patriotisme!, deixa en llibertat i en impunitat an els agents estrangers sobornadors. I si alguna volta l'agent estranger, corruptor i espia, és un representant diplomàtic, la nova llei el fa inviolable, castigant als patriotes susceptibles. Això sense la implantació de la prèvia censura, que si aquesta arriba a instituir-se ja no seria possible cap denúncia, ni la documentada, perquè fóra fàcil que el censor del govern civil se digués Brabo Portillo i que tot lo que pogués produir inquietut diplomàtica fos censurat per raó d'Estat. Promulgada la falsa llei contra l'espionatge, digueu-me: «hauria permès la censura la publicació de les acusacions contra En Brabo Portillo?» No fou ja denunciada Solidaridad Obrera? I els documents foren autèntics, i ferma l'acusació, i a la presó són, un home, En Royo, mort, i un altre, En Brabo, que plora.

La llei d'En Dato podria portar el lema jesuític: *Perinde ac cadaver*. Imposen a Espanya un doble i vil silenci. L'ortodoxia neutralista no admet la heterodoxia passionat i crítica. Alemanya pot trencar totes les solidaritats humanes, marcant mars i terres amb hecatombes de crudeltats infinites. Jo, espanyol i humanista, no puc llençar la meva recriminació; ni tu, practicant de les pietats cristianes; ni tu, doctrinari, que voldràs reafirmar les normes del Dret. I fins tu, germanòfil, si trobes una culpa en les democràcies aliades, no podràs dir-la. Lo que ens restava d'esperit incontaminat ens el se quèstren.

Mentrestant, haurà tornat a ésser un bon ofici el d'espia. Ja poden, ells i els seus amos, llençar-se impunement a les seves delinqüències clandestines. La llei els hi permet silenci. Que ordenin el torpedeig dels nostres barcos, que manin l'assassinat dels nostres marins, que estableixin comunicacions regulars amb els submarins, que intentin des de Espanya volar la fermesa de les ànimes franceses i les fàbriques de munitions. Les autoritats els toleraven i els se cundaven. Solament uns periodistes vetllaven per la llei, i ara, tota denúncia, entrañarà l'empresonament correccional i vint mil pessetes de penya. Es a dir, la inutilització del periòdic i del periodista. Al senyor Dato no li manca més que ordenar seguir enderroques i sembrades de sal les redaccions.

Els espies tenen ja la seva llei de jurisdicccions. L'afer Brabo no podrà ésser comentat, i per a amagar les seves complicacions, s'apressen a dictar la llei protectora dels traidors a la pàtria. Però no s'oblidi que quan la justícia no's compleix, el poble l'aplica per procediments irregulars.

PARADOX

El gran crític

Armando Guerra, el gran crític dels germanòfils espanyols, acaba d'escriure, amb la grossa escombra que fa servir per a aquestes feines, una frase digna d'ell, del seu estil i dels seus llegidors. «*Otro día que me he emborrachado escribiendo.*» Això diu el tal senyor al número de *El Debate* del dia 2 de juliol, del mes que som.

Es clar que la borratxera de què parla Armando Guerra és la borratxera de la prosa. Es una mena de mal que li agafa molt sovint al gran crític dels germanòfils. Hi ha qui se emborracha bevent, qui parlant, qui escrivint. Hi ha qui se emborracha de vi, qui de paraules, qui de tinta. La confessió que hem reproduït demostra com escriu les seves cròniques don Armando.

Un home així, que tot sovint se emborracha amb la tinta amb què escriu, només pot ésser un gran crític per als nostres pobres germanòfils. Aquests creuen que el millor crític militar és aquell que més fort i ferm crida que els alemanys guanyaran. I això ho diu cada dia don Armando, i ho prova amb jocs de mans de xifres, telegrammes i retalls de periòdic. La tinta li puja al cap, i proclama la victòria final germanica, en paràgrafs tots plens de llàstima i compassió pels aliats pobrissos. Don Armando cita frases de Napoleó, del príncep Eugeni, de Cèsar, d'Ale-

xandre Magne i de Milciades, d'aquelles que hi ha als tractats de les Acadèmies Militars, i les barreja amb les xifres dels radiotelegrammes—equivocades generalment—per a arribar sempre a la mateixa conclusió, o sigui que els alemanys i els austriacs sempre triomfen i que els exèrcits imperials són invencibles. I els bados germanòfils, admirats davant les frases de Napoleó i davant les matemàtiques del gran crític, quedan convencuts de la seva alta ciència, del seu cop d'ull i de la seva meravellosa audició. I com més se emborratxa escrivint, més eloquent i més convincent resulta don Armando.

Cada poble té avui el crític militar que es mereix. La Anglaterra té el coronel Repington, la França el comandant De Civrieux, la Suïça el coronel Feyler, l'Espanya el comandant Armando Guerra. (Fill de la terra del sol, el gran crític de Madrid s'emborratxa escrivint.) Ni el discurs de Von Kuhlmann, ni la derrota austriaca del Piave han pogut moderar el seu entusiasme ni refredar el seu convenciment. Vindrà el dia que les potències centrals hauràn de firmar la pau justa, i don Armando seguirà demostrant amb xifres, telegrammes, retalls de periòdics i frases de Napoleó, que els alemanys han guanyat. I els germanòfils seguiran creient que don Armando té raó i que ell és el gran crític infalible.

FULMEN

TOT-HOM A MONTJUIC

Hossana!... Hossana!... Hossana!
Arriba, arriba, arriba!

Segons tots els indicis, demà, diumenge, el poble de Barcelona s'apoderarà de la històrica muntanya de Montjuic.

Ja era hora, tan mateix, que l'antic Mons Judaicus (fossar dels jueus), que havia esdevingut més tard fossar de tota mena de morts, es vestís de joia, de civilitat... i de indústries elèctriques.

Fins ara, de l'odiosa muntanya només se'n havien apoderat els morts. No era sinó dels morts... i de alguns vius.

El poble lliure i conscient de Barcelona, demà, diumenge, es llençarà al carrer i embocant per la Plaça d'Espanya—altre detall simbòlic, que no té res que veure amb els morts, sinó amb els vius—s'enfilàrà muntanya amunt per a clavar en ella el seu penó de civisme ben arrelat, ben ferm...

Serà aquesta una possessió total?

Tan-de-bò que fos veritat. En destapariem mitja de «Codorniu-Extra» per a celebrar-ho.

Les agalles d'En Pepito

BN Pepito era un dels més bons minyons del meu despatx. Modest, humil, treballador, tenia les simpaties de tots els companys d'oficina i se'l retreria com a model de jove simpàtic per la dolcesa del seu caràcter i la bonesa dels seus fets.

Quasi era un xic massa manso. Si algú li feia un agraví era ell qui demanava perdó. Si un superior l'amonestava, encara que fos amb bones paraules, plorava de disgust. Correspondia als mals modos dels ordenances parlant-los amb carinyosa humilitat. A la casa se l'anomenava l'anyell.

Com que mai havia demanat res, prospejava poc en el seu càrrec i encara guanyava un sou migrat que li venia just per a pagar la dispensa. Sort de tant en tant els seus pares, uns pagesos de per allà dalt aquells recons de Cuenca, li enviaven pel *Giro Muto* una lliurança de quinze o setze pessetes.

Fa poc temps va entrar En Pepito al meu despatx i va quedar-se parat al meu devant, donant voltes a un paper que duia a les mans.

— Què vol? — vaig dir-li amablement, sentint pietat per aquella gallina mullada que no gosava a piular.

— Tingui, si és servit — va dir-me baixant donant-me aquell paper i tornant-se vermell.

Era una carta d'un oncle seu, alt empleat de l'Estat que havia sigut ascendit i traslladat a Barcelona, dient al seu nebot que

deixés la col·locació que tenia, perquè ell, home influent, n'hi proporcionaria una de molt millor.

I a l'oficina varen perdre els excelents serveis de l'anyell.

* *

Aquest diumenge últim m'estava a la Monumental admirant les proeses d'En Gallito, la bagarreria d'En Gaona i la bona voluntat d'En Posada. En un dels *entreactes* va promoure's una bronca al callejón, bronca natural en un dia de toros, de sol i de llenassos.

Els de la gatzara van acostar-se bramant fins a sota el *tendido* on jo era, i va cridar-me l'atenció una veu aspre que amb tò irriat i entre renec i renec, deia:

— ¡A mí nadie me chillal! ¡Te la vas a cargar, punyefla!

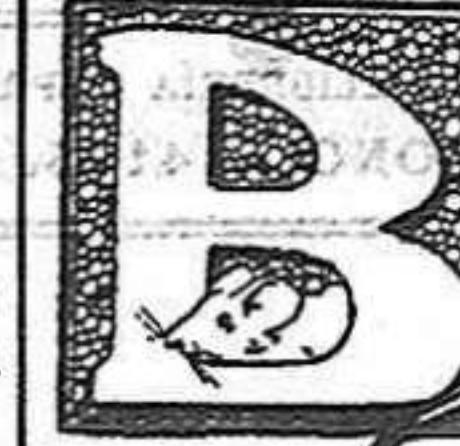
I a les males paraules va ajuntar-hi un cop de puny, que provocà generals protestes.

Vaig fer-me creus al coneixer al mal educat que així obrava. ¡Era En Pepito, l'anyell a qui, a la *cuenta*, el seu *tio* influent, li havia fet donar un destí a la policia.

Les agalles i els mals modos d'En Pepito eren fills naturals d'una senzilla credencial de policia.

JEPH DE JESPUS

SONATA LVII

ON dimecres el d'aquesta setmana, m'agrada perquè tot-hom ha rebut. A Madrid el Batlle fa agafar a un regidor que cobrava per a donar permisos per les parades de carriatges, a Barcelona la Comissió de Consums és dimitida, dimitida vol dir treta a coses perquè el senyor president no sap explicar prou bé les ordres de deixar anar uns carros carregats de bots d'oli i encara menys prou bé el que als agents que descobrien el frau els traslladessin al contra-registre; a Madrid el socialista Prieto demana el *quorum* per a l'aprobació del projecte de passeig marítim de Barcelona i aconsegueix entopir-lo, lo més divertit és que En Domingo i En Largo Caballero contribueixen a que s'aplaci l'aprobació. M'agrada que els dos diputats per Barcelona m'expliquessin els motius que han tingut per a fer això; jo, de moment, no ho entenc.

Seguim amb el dimecres: el senyor González Rotwos dona ordre de que s'acabin en sec i d'una vegada els *recreos*. Home, homem pot ser si que'n farem massa ara. A mi me'n fum, perquè lo que és el jugar no m'ha tirat mai. Diuen que hi havia un anglès molt ric que deia que lo que li agradava més del món era jugar i guanyar i lo que venia desseguida, en qüestió de divertir-se, era jugar i perdre. Tot són gustos però jo que al revés de l'anglès sóc bastant pobre, per no dir molt, el que m'empipa més és jugar i perdre i lo que vé desseguida, en qüestió de fer la punyefla, jugar i guanyar.

No feu ganyotes no, també m'empipa jugar i guanyar. Del perdre ja n'estem convencuts, un té pocs diners, veu que se'n hi van i no's pot corre al detrás, pensa: que bestia, etc.! es dona un cop de puny al front i es resigna. Però el jugar guanyant per a el que no té cap diner és un turment, vos ho prometeu un torment. Mireu:

Poses dos pessetes i guanyes.

— Quatre.

Les hi deixes i tornes a guanyar.

— Vuit!

Que floreixin, vaja (el cor ja't comença a fer trap, trap. Te fixes en en el joc). Guanyes.

— Setze.

Què farem ara Moritz, setze són setze, setze són. En treiem la meitat? Esperem un'altra pase? Proven. (El cor ja corre com un cavall desbocat. Els ulls voldrien atravessar les cartes. El jugador que les prengué les llença sobre la taula i diu: Nueve). Guanyes.

Trentadós.

Tu, pobre Moritz, no pots aguantar-te més, reculls la posta, t'embutxaques les trenta i deixes les dos. Guanyes.

— Quatre.

Sembla que tindries d'alegar-te, doncs. No. El que tens es ràbia, no penses en les.

(c) Ministerio de Cultura 2005

dos que has deixat de guanyar sinó en les trenta que tindries. Deixes la postura i segueix la sort.

—Vuit.

I no dius: *bravo!* sinó: maleitsigal te sembla que en contes de guanyar-ne sis ne perts seixanta. Deixes les vuit i per fi ve la contrària.

Aleshores si ets prudent guilles amb els teus sis duros i un cop t'has serenat amb la fresca del carrer penses; el meu treball m'ha costat, però sis duros són sis duros. Ara si ets imprudent i vols fer la pau de les vuit hi deixes les trenta i cinc o sis més, i surts de l'antre amb la existència amargada per una quinzena.

Per això vos dic que a mi això del joc no'm va ni'm ve, però que com que hi ha qui s'hi diversitza i polícies i *groupiers* i pappelones que'n viuen, com que penso allò de que visqui tot-hom, em sembla que haurien de deixar jugar una miqueta.

Com tindrien de deixar ensenyant les vergonyes a la bella descarada si hi han tipos tan bestes que's diverteixen mirant-s'ho. Els paguen per a que els hi caigui la baba davant l'*hermós* espectacle i un fulano que's a la taula del burro els hi podria dir allò de: Vostè se la menjaria, eh? Jo me la menjijo.

Per a acabar el célebre dimecres, el gran Dato llegeix el decret de llei contra l'espionatge hem dit, comencen a riure contra nosaltres, els desgraciats que des de la taula d'un cafè com jo o des de un periòdic com tants altres diem el que'ns sembla. S'ha acabat. Ara ens posen morri. Prou maleir a Alemanya i ses al·liades, prou dir que'l torpillejament dels vaixells hospitals i neutrals és un crim, prou blasmar dels fusellaments iniquies, de la destrucció de ciutats i de nacions. Prou! s'ha acabat.

Però a mi rio'm fumarà. Mireu, tot lo que digui de la guerra preneu-s'ho al revés. Des de avui parlarem així. El seràfic Hindenburg; la noble, generosa i kultural Alemanya; el piadós kronprinz; Guillem II el Magnànim; Austria la victoriosa; la liberal Turquia, etc., etc.

I com que això empasta la boca, bevem-hi.

MORITZ XXVII

Notes de fora

Molins de Rei. — El senyor Simon i la seva camarilla, per lo que's veu, van de fracàs en fracàs, aixís és que nosaltres entenem que fins a tenir-los vensuts del tot tenim de seguir nostre comès, posant de relleu les seves ridícules «heroicitats».

En primer lloc, un soci de la Federació va començar aqueixa campanya, posant de manifest, segons deia, el vergonyós procediment que adoptà dit senyor Simón a un malalt negant-li l'assistència pel sol fet de pertànyer a la Federació, agrupació a la qual dits senyors hi tenen declarada guerra sens treva.

Sabem positivament que la colla de «genta bien», que acapdilla aquest metge rural, acorda perseguir al company que escrigué aquella carta, i feren esforços suprims per a sapiguer cui era, emprò no obtingueren cap resultat les seves gestions i fou allavors que en plè fracàs varen canviar impresions, i en plè «Consell de llumaneres» decidiren organitzar un acte de desagraví a l'eminent «matasano»; emprò els dies passen i l'acte no's realitzà perque, segons sembla, pretenien que en dit acte hi prenguessen part una conejuda «coupletista» que algun de ells deu conèixer més o menys intimament i aquesta ha dit que «nones».

Es clar que lo referent a la coblejadora és, grimegiament parlant, lo que dits senyors preferien en comptes de la festa ensotanada que organitzén. En fi ja veurem i parlarem.

MISTERI ACLARIT

Era una cosa increible aquell va-i-vé desbocat... No; allò no semblava un home fet d'osos, nirvis i carn com som els ciutadans rasons; allò, més que un diputat, semblava una llansadora. En els periòdics locals estavem sempre llegint-ho: «Ahí, a les sis menos quart, va arribar don Pere Llonza, qui, com ja es recordarà, marxà a Madrid el dimecres».

Vintiquatre hores més tard, una nova gacetilla:

«En el correu de demà torna a sortir el senyor Llonza cap a Madrid». No passats vuit dies, altra vegada el ditxós *suelto-reclam*: «El diputat senyor Llonza ha arribat avui, cridat per assumptes peremptoris», Als dos o tres dies, plaf!

«Ha marxat altra vegada el senyor Llonza, avisant que és molt probable que estigui de volta el pròxim dimarts».

Jo no ho podia comprendre...

Aquell senyor diputat, què dimontri es proposava amb el seu etern viatjar?

«Tantes idas y venidas, quin fi i quina utilitat reportaven al districte?

«No arribava a semblà estrany aquell continuo *derroche*, sobre tot considerant que l'home anava a primera?...»

«Quin pensament amagat hi havia, en l'obscur misteri d'aquell frenètic trasballs?»

— «Serà el senyor Llonza — em deia — un polític depurat dels que ara no'n corren gaires?»

«Hi ha en ell, pot-sé, un hermós cas d'abnegació i de civisme?»

Quan és a Madrid, què hi fa?

I, quan d'allà dalt retorna, quin bé ens porta a la ciutat?

Per fi un dia un home docte va arrencar-me en un instant la vena que jo als ulls duia.

— «De modo — em va di, admirat — que encara no ha vist l'intríngulis d'aquest misteri tan clar?»

Escolti bé, doncs, i apunti-s'ho:

Si els nostres braus diputats no paren mai de dar voltes,

i avui dinen a Alacant

i demà sopen a Lugo,

i, tot just han arribat,

ja se'n tornen altra volta,

i d'aquí salten allà.

i ara baixen i ara puigen,

és perquè aquests viatges van a càrrec del Tresor públic

o, dit en termes vulgars,

a les costelles del poble;

ve-li-aquí tot explicat.

Si ells haguessin de pagar-s'ho

com els demés ciutadans,

els faria més «respecte»

el cost del *sleeping-car*

i, no'n tinguin pas cap dubte,

ino's passejarien tant!

puix és també famosa la seva barba *mefistofelica*, va quedar tot astorat.

— Què hi ha, què passa?

— «Els presidents, els presidents!» — Vull parlar amb els senyors Vallès i Puig i Cadafalch! — tornà a cridar el senyor Ramon, magatzemista il·lustre del barri de Ribera.

— Però ¿què se li ofereix?

— «Els presidents, els presidents!»

No hi ha manera d'averguar res més...

Sortosament, acerten a passar uns diputats, i En Monegal els empren, i nou discurs *al canto*.

— Hi han coses que no's poden tolerar, senyors diputats. An aquesta casa diuen que estan tan enfadats amb mi perquè vaig falhar al senyor Maynés. Això no és cert!

Jo faltar a ningú! Això mai! — Jo sóc molt ben educat! — Com no volen que sigui educat si sóc l'*educador de mitja humanitat*?

Lo que hi ha és que devegades un no acerta a expresar-se prou fidelment. Jo tots els meus discursos els improvitzo. I abans de parlar em dic:

Consells als alumnes del districte VI? No cal pensar-los. Consells als dependents de comerç? Tampoc cal pensar-los. Consells a la premsa? No! Aquests tampoc els improvitzo. Consells a les autoritats? Alto, això és diferent, ens hi pensarem i els escriurem...

I don Ramon va enjegant una sèrie de retòriques filosòfiques i un diputat s'ofereix a presentar-lo als presidents.

— Alto, amb això no hi passo! — exclama don Ramon. — Jo no'm deixo presentar mai per ningú; em presento jo mateix. Si'm deixés presentar fora reconèixer una superioritat als altres i jo no admeto superioritats.

Per fi es logra desviar la conversa i don Ramon surt a parlar del seu fill i diu tot convensut:

— El meu noi és un talent, és un Miquel Angel, creguin-t'ho. I consti que no perquè sigui el meu fill l'alabo, puix tenen de tenir en compte que no té les meves idees pràctiques ni religioses...

I don Ramon queda tan convensut. I els altres també?

D'aquí cinquanta anys les coses de don Ramon hauràn devingut més famoses que totes les obres d'En Jeroni Estrany, i el nom d'En Monegal, adroguer a l'engròs, serà recordat encare en totes les penyes on es reuneixin els futurs humoristes...

TENU

APASSIONATTA

En un xalet coquetó i elegant del passeig de Rosales, a Madrid, fa uns dies hi esclatà un drama d'amor amb aquella passió i amb aquell foc propis dels que soLEN posar-hi els grans autors per a que l'accio no decaigui. Si el fet no fos a hores d'ara sobradament conegit de tothom, tindria jo el gran gust de referir-lo a la meva manera, amb força salsa de tomàec, una mica d'all i julivert, per a que píqui, i amb una combinació de títols, sub-títols i sub-sub-títols que farien fredat només que de llegir-los. Però m'han guanyat per mà, perque sóc molt negligent, i no em sap greu tota vegada que el públic hi ha sortit amb aventatge, ja que els diaris ho han fet molt bé relatant el cas amb tots els pels i senyals, com vulgarment se diu.

Al davant d'una catàstrofe moral com la que ens ocupa, es remouen les quietes aigües del llac de la vida i l'home, en el sentit més ampli que pugui donar-se a la paraula, cerca la explicació justa en els recons més amagats del seu enteniment i del seu cor, si en té. I després d'haver-la ben cercada o bé no la troba, o, si la troba, es feta expressament a la mida de cada hui.

Al sempre palpitant problema de l'adulteri la Teologia, li dona una sol·lució inverosímil, la Filosofia no n'hi dona o n'hi dona moltes que no satisfan, que és com si no n'hi donés, l'Art és l'unic que, per la seva bondat i la seva pureza divinitza tot lo que toca, ho explica.

Naturalment que nosaltres ens agafem per aquí i ens ho expliquem. Una senyora casada, jove i guapa que no és compresa. Un senyor que no sap endevinar en els ulls de la seva muller els desitjos de l'ànima, que

no sap acaronar-la i dir-li a cau d'orella coses que li agradin; un marit que si molt convé, en havent sopat fa la manilla, i sinó la manilla precisament, un altre joc que manilleja; un marit bon home de cap a peus, indubtablement, però que deu tenir el seu temps i an aquest temps ja no està per brocs ni per res...

Què ha de passar? Quins successos esdevindrà? A on arribarem?

Arribarem allà on hem arribat: A la apariència en escena del tercer personatge: un xicot jove, guapo, ben plantat, barrut, però amb modos, fogós i apassionat, fervent adorador de la plasticitat femenina, que se sap escabellar amb escola, que sap fer enfadar i demanar la gràcia del perdó amb els ulls plens de llàgrimes i de desitjos; que coneix tota l'escala de tonalitats petoneres, que vesteix bé i domina la fraseologia i altres coses qu'ens reservem en honor a la brevetat i a les dames qu'ens lleigeixen. No fos cas que per culpa nostra hi hagués una mala de trets que posés la pell de gallina i tingueixim d'anar a declarar i ens vegessim pels diaris. No en tenim pas ganes, que de mals de cap ens en sobre.

Fins aquí tot és poètic (?) i així s'hauria quedat; però vingueren a nostres mans els periòdics il·lustrats a abocar una carretada de prosa an el curs de nostra poesia.

Lo primer que veiem, en els tals periòdics, és un lit desfet i brut. Que el lit estigué desfet no té importància perquè l'accio s'ho porta i perquè l'amor apassionat el desfa, cosa aquesta que el diferència del amor per hores, que només arruga el llençol. Ara aquelles taques negres de la fotografia que segons la llegenda són de sang, ademés de fer esgarifar i enllotigar donen la idea de la brutalitat dels personatges; els quals es coneix, per una altra fotografia, que *abans de començar* havien menjat una mica de formatge i quatre pances en una tauleta de malats.

Aprofitats llegidors de Sherlock Holmes no ens costa res de reconstruir l'escena. Els dos amants, en plena digestió, es fan festes i ell, atrevit i melós, atrau an ella a la cambra primera de la fotografia; atracció que ella refusa, recatada i pudorosa. Un petó de silenciós segueix a un breu diàleg i la parella enamorada, ara un pas, ara un altre, deixa el menjador i es fica al dormitori. Corre la cortina. L'amor vetlla.

Però, oh fatalitat! Tot d'un cop, quan la cosa anava més bé, s'obre la porta, i apareix tètrica i desfigurada, la persona del marit.

— Ah...

— Que tu m'enganyes, que'm trepitges l'honra; que tu la perds, que jo la trobo... Perdonem... mai.

— Matalo, Pepe; matalo...

Surt una pistola i... pum! Allà va que trona!... allò no és una pistola; és una regadora de bales. Un gemèc, quatre crits i el plat de les pances fet trocs a terra.

**

L'epileg, qui el sab? Corria l'altra tarda per Barcelona el rumor que En Pere faria veure als seus fills que arriba d'Amèrica en el nostre port. Aniria molta gent a veure-ho i aprofitant aquell barco ancat prop del Club de Regates, que crec que no és nostre, s'en podria fer una pel·lícula. Semblaria de debò.

EDUARD MARÍA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 27 DE JUNY AL 7 DE JULIOL

DE 1918

Per terra

Al front occidental, s'està en l'espera d'una nova ofensiva alemanya. Mentrestant, els aliats emprenen operacions locals per a sondejar el adversari. Aqueixes operacions han tingut un considerable èxit, sobre tot a la regió entre els rius Oise i Marne. Els aliats s'han apoderat de diverses poblacions i han fet uns 3.500 presoners.

Al front italià, els soldats del general Diaz han pres als austriacs les darreres posicions que encara conservaven de resultats de la seva fracassada ofensiva, o sigui el Col del Rossó i la muntanya de Valbella. Ademés, han atacat al Piave inferior, avançant per la vora esquerra

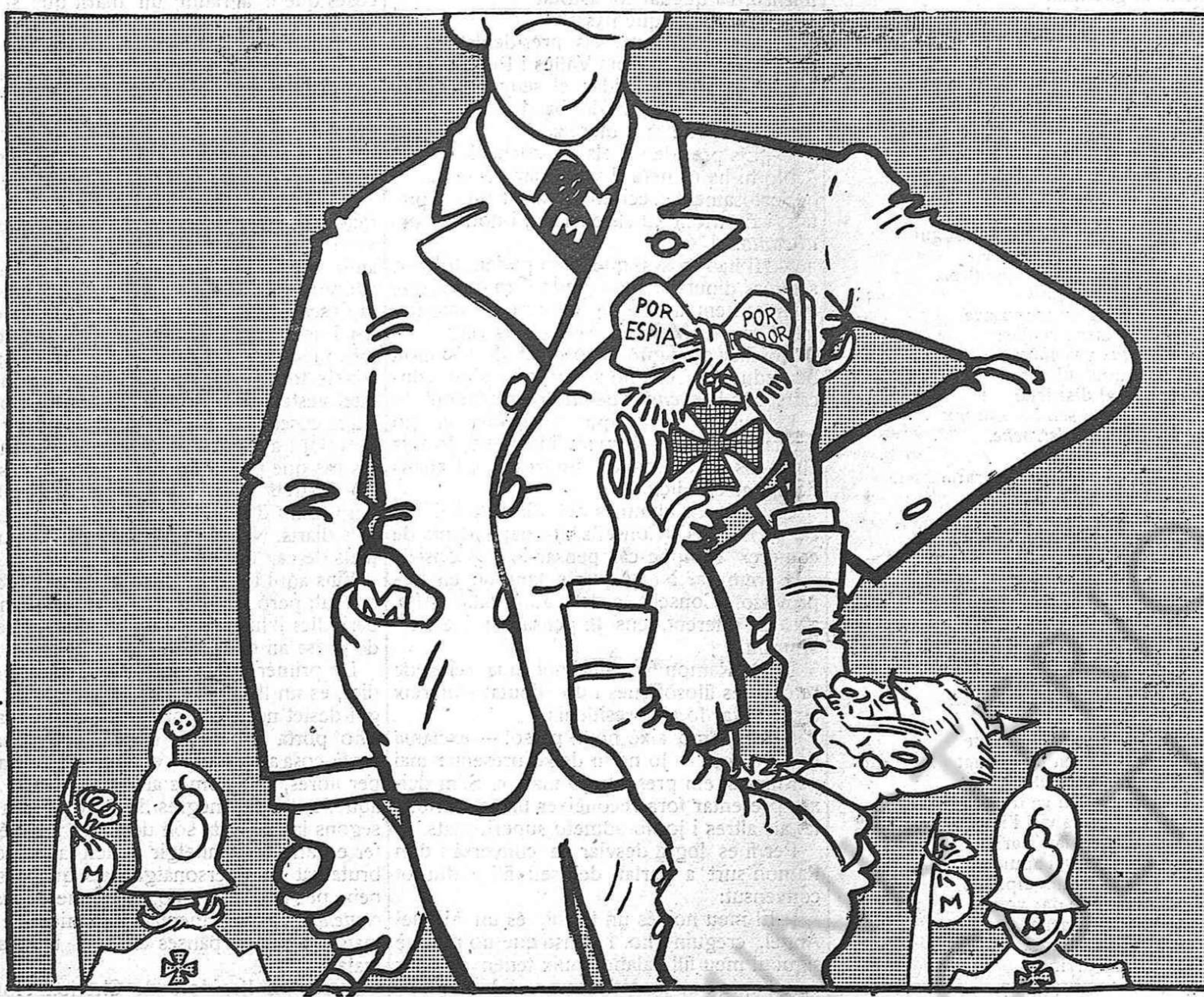
Coses d'En Monegal

L'adroguer de les grans pensades, el magatzemista dels deliciós discursos, a l'enterar-se de que al Palau de la Generalitat de Catalunya havia produït una gran indignació el parlament que pronuncià en el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de... En Puig i Esteve, li faltà temps per a anar a la Diputació a presentar les seves excuses.

Don Ramon arribà tot acalorat al Palau de la Plaça de Sant Jaume.

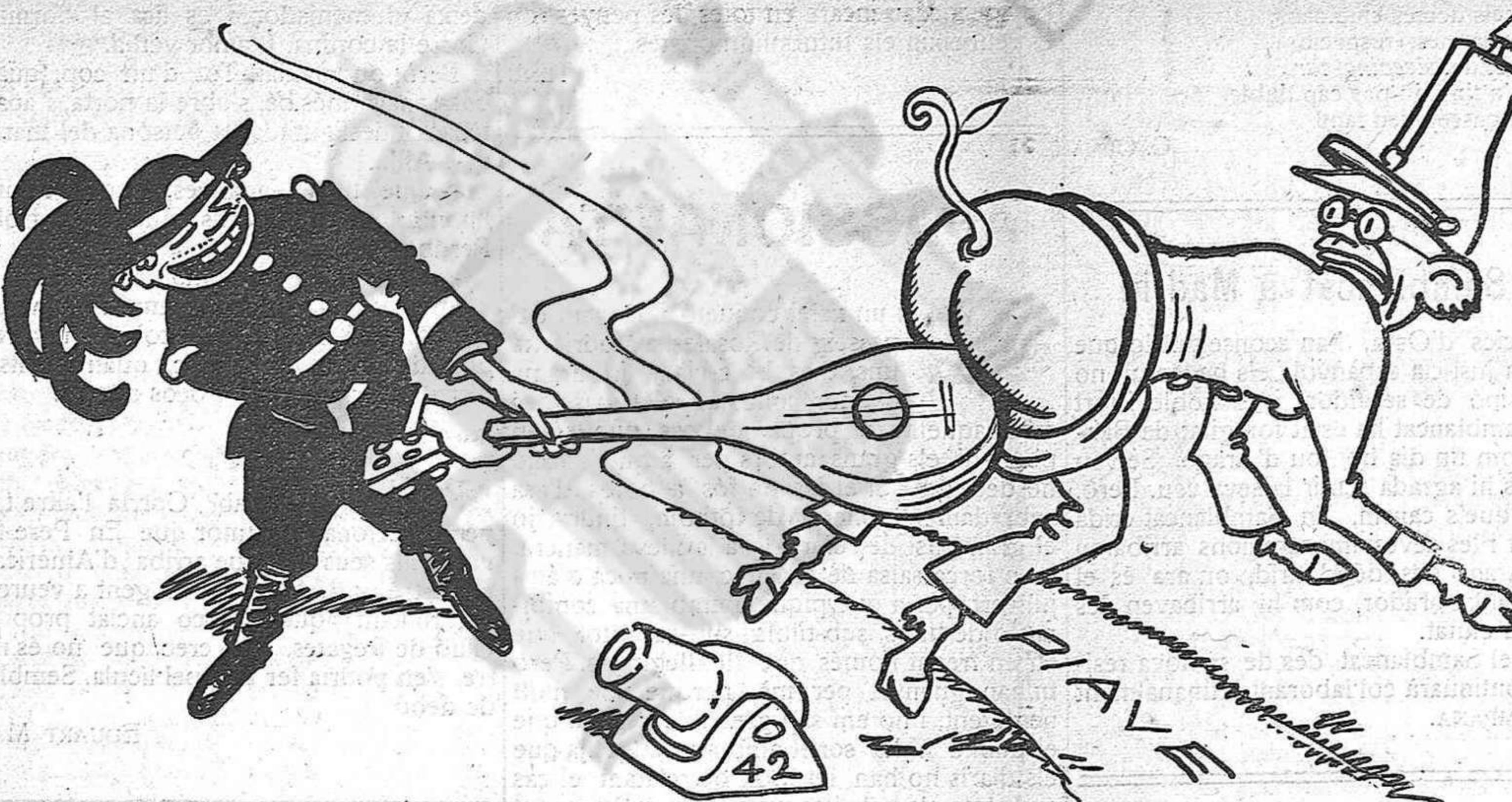
— «Els presidents, els presidents!» demandà a grans crits el nostre

Premi al mèrit

Tu deixa fer i deixa dir, que la «Creu de Ferro» te l'has ben guanyada.

La gran surra

Mani i disposi, ja ho sap... Ha pres possessió de casa seva.

del riu. En conjunt, els italians han fet en aqueixes operacions uns 6.000 presoners, passant de 25.000 el nombre de presoners fets pels italians d'ençà de l'ofensiva austriaca.

Al front de Macedònia, els francesos han progressat un poc cap a la banda de l'Àlbania.

Per mar

Un submarí alemany ha topetejat un altre navili hospital anglès, el *Lansdowne Castle*, havent-n'hi hagut molts d'ofegats.

Per l'aire

Gran activitat aèria als fronts occidental i italià. L'avió dels asos italians, el comandant Barra, ha estat abatut.

Esquadres d'avions anglesos han bombardejat els establiments industrials i militars de diferents ciutats alemanyes entre elles Mannheim.

Aquest pacte austriac no vos sembla més propis per a ésser posats en vers en una ope-

ra vienesa amb música de Strauss?

I doncs què s'pensava?

Que tots els governs eren aquells mansos al servei de Roma, com el d'Espanya,

Prengui paciència, que això no és sinó el

començ de la devallada.

I qui li piqui que s'ho rasqui.

Anglaterra ha de cedir les colònies i desarmar les flotes de guerra...

I un bè negre no n'hi ha cap, com a condició, «sine qua non»?

Decididament, els alemanys són més que *kossacks*: ultra-super-piramidalment *piramidals*.

Vegi sinó fins on arriba la *ciència* alemanya.

Diu un anuncie que publica *Las Noticias* referent a una pel·lícula que's projecta en un dels nostres teatres:

«Un viaje por Alemania interesantísimo, (la

industria alemana, fabricación de cañones, sub-

marinos y paisajes, etc.).»

Els súbdits del kaiser són més grans de lo

que's pensaven en Dalmases Gil i En Brabo Portillo; inclos *fabricuen paisatges!*

Res, que no hi ha un millor.

Deutsch über alles!... Amen!

El diari de Madrid *El País* ha publicat un article donant un gran bombo a En Cambó amb motiu del seu discurs sobre lo dels carrils.

I el ministre de Foment n'està tant cofoi que a tot-arreu no fa sinó alabar-se'n:

—Hoveieu?—diu—Tinc el país a favor meu!... Quan ho ha pogut dir això un ministre d'Espanya?

I l'home té raó que li sobra.

La gallina eleccioñera de Castelltersol ja ha fet l'ou.

Trencat l'ou ha sortit de dintre lo que ja esperavem; un candidat ministerial: el senyor Vehils, protegit del senyor Cambó.

Un ou que ja portava el poll a dintre. Un ou del dia que tenia al menys onze mesos, com els prenyats de burra.

Per a no ésser menys que els carlins, els il·liberals—encara hi han il·liberals a Barcelona?—preparen també la seva «diada».

Les festes tindrán lloc per la Mercè. Fixeu-vos que això ja fa carcunda.

Ah... i una de les solemnitats que anuncien és una conferència que donarà En Rius i Rius. Vaja, una xerinola completa.

Només hi faltarà una mala nit i parir moça.

Veig que el senyor Bisbe ha rebut una lletra autògrafa del rei, agraint-li la invitació a les festes de la Mercè.

Diu don Alfons que, per mica que les seves moltes ocupacions li permetin, vindrà amb la senyora; i que si no pot venir enviarà a algú per a quel representi.

Nosaltres ja li direm a l'orella a Mossén Reig: El rei vindrà o no vindrà... Això depèn de les vagues obreres.

A set mil pessetes ascendeixen només les quantitats recaudades per a aixecar un monument an En Galdós.

No'm negarà que això és vergonyós per a Espanya. Moltes més se'n recullirien per a fer un homenatge a qualsevol torero.

O per a fer obres al Ciri Pasqual.

A l'objecte de complir una condemna de desterro, s'ha vist obligat a anar-se'n a viure a Madrid el nostre entranyable amic i company de Redacció Angel Samblancat.

Encara que el valent escriptor ens afavorirà amb les seves cròniques, com abans, inútil dir que sentim el contratemps que'n priva de l'encaixada diària que amb ell teniem tots els de aquesta casa.

Per a commemorar el sant d'En Jaumet (a) *Eterno Pretendiente*, els carlinots barcelonins publicaran, el dia de Sant Jaume, el primer número d'una revista il·lustrada que portarà per títol *Vida Tradicionalista*.

Ja ho veig: serà una imitació del drama de En Vallmitjana.

Una paròdia de *La mala vida*.

En Maura presenta a les Cambres un projecte de llei sobre espionatge.

Però el tal projecte resulta un complement de la Llei de jurisdiccions, augmentat i agravat amb totes les de la *lleï*.

Segons ell, als periodistes al·liadòfils que fem satira política no'ns deixaran ni respirar.

Vaja, que el tal document sembla redactat per un germanofíl...

Uns quants dies fa que podem anar pels carrers amb relativa tranquil·litat.

Sa Magestat el Xofer, amb motiu d'unes reformes en les tarifes dels «taxis», s'ha plegat de braços i va a peu o en tramvia com els demés fills de veï.

Per a mi... que duril...

Unes quantes hores va estar-se a Barcelona el ministre de la Governació. I durant aquestes hores va fer el següent:

Dinar al Hotel Colón.

Pujar al Tibidabo.

Lluir en el Concurs Hípic.

Assistir a la corrida de toros.

Presenciar una funció de teatre.

No digueu, que ja se'n degué entornar ben penetrat dels problemes vitals de la nostra Bar-

celona! .

Decididament, els alemanys són més que *kossacks*: ultra-super-piramidalment *piramidals*.

Vegi sinó fins on arriba la *ciència* alemanya.

Diu un anuncie que publica *Las Noticias* referent a una pel·lícula que's projecta en un dels nostres teatres:

«Un viaje por Alemania interesantísimo, (la

industria alemana, fabricación de cañones, sub-

marinos y paisajes, etc.).»

Els súbdits del kaiser són més grans de lo

que's pensaven en Dalmases Gil i En Brabo Portillo; inclos *fabricuen paisatges!*

Res, que no hi ha un millor.

Deutsch über alles!... Amen!

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUILLA, carrer del Olim, número 8